

Opinia Forum Darczyńców w Polsce nt. projektu Ustawy o mediach publicznych z dnia 20 kwietnia 2010 r.

Forum Darczyńców w Polsce z zadowoleniem przyjęło projekt Ustawy o mediach publicznych autorstwa Komitetu Obywatelskiego Mediów Publicznych. Podzielamy leżące u podstaw tego projektu założenia uniezależnienia mediów publicznych od decyzji politycznych, zarówno w zakresie ich finansowania, jak i zarządzania. Pochwalamy projektowany bezpłatny powszechny dostęp do produkcji audiowizualnych mediów publicznych finansowanych lub współfinansowanych z pieniędzy publicznych. Popieramy wprowadzenie realnej kontroli poziomu jakości i wypełniania misyjności mediów publicznych, mając nadzieję, że powołany na podstawie omawianej ustawy Instytut Mediów Publicznych będzie nad tymi kwestiami czuwał.

Poniżej przedstawiamy nasze uwagi dotyczące zapisów związanych z organizacjami pozarządowymi.

Szczególnie ważne w projektowanych przepisach jest współtworzenie przez organizacje pozarządowe produkcji mediów publicznych oraz wprowadzenie organizacji do władz mediów publicznych. Wątpliwości nasuwa tu sposób wybierania przedstawicieli trzeciego sektora. Zachowując istotną dla strony pozarządowej niezależność od wpływów politycznych oraz stojącą u podstaw projektowanej ustawy apolityczność samych mediów, szczególnie krytycznie odnosimy się do uznania Rady Działalności Pożytku Publicznego za reprezentanta organizacji, gdyż jest to ciało opiniodawczo-doradcze ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego przez niego powoływane, a zatem jest to ciało polityczne. W myśl art. 13 i art. 48 projektowanej ustawy Rada Działalności Pożytku Publicznego ma określać zasady i tryby wskazywania osób do Kolegium elektorskiego Komitetu Mediów Publicznych oraz kandydatów do Rady Funduszu Mediów Publicznych, a zatem RDPP ma mieć głos decydujący w imieniu wszystkich organizacji. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie i niezależność organizacji pozarządowych, autorzy ustawy proponują konsultowanie decyzji Rady Działalności Pożytku Publicznego z ogólnopolską reprezentacją organizacji pozarządowych, o której jest mowa w art. 13, art. 48 i art. 87 projektowanej ustawy. Ciało to ma wydawać opinie dotyczące zasad i trybów wskazywania osób do Kolegium elektorskiego Komitetu Mediów Publicznych oraz kandydatów do Rady Funduszu Mediów Publicznych, jak i wydawać opinie dotyczące zasad udziału reklamy społecznej w bloku reklamowym. Uważamy, że tylko taka ogólnopolska reprezentacja organizacji pozarządowych ma szansę na spełnienie warunku niezależności od decyzji politycznych w procesie wyboru członków władz organów kontrolujących działalność jednostek mediów publicznych i to ona, a nie Rada Działalności Pożytku Publicznego powinna określać zasady wyboru reprezentantów trzeciego sektora.

Członkami Forum Darczyńców są:

Fundacja Bankowa
im. Leopolda Kronenberga

Fundacja im. Stefana Batorego

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej

Fundacja dla Polski

Fundacja Orange

Fundacja Współpracy
Polsko-Niemieckiej

Fundacja Ernst & Young

Fundacja Wspomagania Wsi

Fundacja Banku Zachodniego WBK

Fundacja im. Jana Kantego Steczkowskiego

Stowarzyszenie Fundusz Lokalny
Masywu Śnieżnika

Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży

Stowarzyszenie Nidzicki Fundusz Lokalny

Fundacja Przyjaciółka

Fundacja BGŻ

Trust for Civil Society in Central
and Eastern Europe

Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Fundacja J&S Pro Bono Poloniae

Reklama społeczna wprowadzona i opisana w art. 2 pkt 21 projektowanej ustawy jako „przekaz, którego celem jest realizacja ważnych społecznie celów, w szczególności budowanie zaufania i kapitału społecznego bądź wywołanie społecznie pożądanych postaw i zachowań; w reklamie społecznej zakazane jest wymienianie marek oraz nazw firm innych niż organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego lub stowarzyszenia twórcze, obywatelskie i charytatywne” według Forum Darczyńców jest kategorią zbędną w tej ustawie. Zadania tak rozumianej reklamy społecznej, tj. realizacja ważnych społecznie celów, w szczególności budowanie zaufania i kapitału społecznego bądź wywołanie społecznie pożądanych postaw i zachowań powinny być realizowane poprzez same programy mediów publicznych, a wprowadzenie kategorii reklamy społecznej może niejako zwalniać producentów programów z włączania tematów ważnych społecznie do swoich programów. Równocześnie zwracamy uwagę na wprowadzenie w tym punkcie kategorii „stowarzyszeń charytatywnych”. Prawo polskie nie wyróżnia stowarzyszeń prowadzących działalność charytatywną, a wpisywanie takiej kategorii w omawianej ustawie może sugerować profil działalności promowany przez narzędzie, jakim miałyby być reklama społeczna. Biorąc pod uwagę przedstawione wątpliwości, Forum Darczyńców postuluje usunięcie kategorii reklamy społecznej z projektowanej ustawy.

Forum Darczyńców stoi na stanowisku, że nie powinno być uprzywilejowania organizacji pożytku publicznego w dostępie do publicznej telewizji i radia (art. 94). Nie widzimy uzasadnienia, dla którego organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego, a nie posiadające statusu OPP miałyby być pozbawione możliwości nieodpłatnego informowania o prowadzonej przez te organizacje działalności nieodpłatnej. Status OPP służy do pozyskiwania środków z 1% podatku dochodowego i nie ma racjonalnych powodów, dla których organizacje pożytku publicznego miałyby korzystać z dostępu do mediów publicznych na preferencyjnych zasadach.

W imieniu Forum Darczyńców w Polsce

Maria Zaguła-Holzer - Przewodnicząca Zarządu

Członkami Forum Darczyńców są:

Fundacja Bankowa im. Leopolda Kronenberga	Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej	Stowarzyszenie Fundusz Lokalny Masywu Śnieżnika	Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe
Fundacja im. Stefana Batorego	Fundacja Ernst & Young	Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży	Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej	Fundacja Wspomagania Wsi	Stowarzyszenie Nidzicki Fundusz Lokalny	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
Fundacja dla Polski	Fundacja Banku Zachodniego WBK	Fundacja Przyjaciółka	Fundacja J&S Pro Bono Poloniae
Fundacja Orange	Fundacja im. Jana Kantego Steczkowskiego	Fundacja BGŻ	